

Fayda-Maliyet Analizleri (CBA) İçin Veri Gereksinimleri ve AFAD Kurumsal Veri Yeterlilik Denetim Raporu

Dirençli İzmir: Afet Risklerinin Azaltımı İçin Stratejik ve Kapsayıcı Bir Yaklaşım Projesi

Prof. Dr. Hilmi Evren ERDİN (Proje Koordinatörü & Kentsel Sistemler)

Doç. Dr. İsmail Çağrı ÖZCAN (Fayda-Maliyet Analizi & Üçlü Temettü Lideri)

Prof. Dr. Hasan SÖZBİLİR (Deprem Jeolojisi & Diri Faylar)

Doç. Dr. Onur PEKCAN (Kritik Altyapı & NaTech)

Doç. Dr. Egemen ARAS & Dr. Uğur SERENCAM (Hidroloji & Taşkın)

Ekim 2026

Bu faaliyet, Avrupa Birliği tarafından Teknik Yardım Finansman Aracı (TAFF) kapsamında finanse edilmekte ve Dünya Bankası tarafından, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile koordineli olarak yürütülmektedir.

Taslak — Dünya Bankası onayına (clearance) tabidir. Resmî Kullanım.

Table of Contents

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu teknik rapor; Dünya Bankası koordinasyonunda, Avrupa Birliği Teknik Yardım Finansman Aracı (TAFF) desteğiyle yürütülen “**Dirençli İzmir: Afet Risklerinin Azaltımı İçin Stratejik ve Kapsayıcı Bir Yaklaşım Projesi**” kapsamında, Doç. Dr. İsmail Çağrı Özcan tarafından hazırlanan “**Fayda-Maliyet Analizleri (CBA) İçin Genel Veri Gereksinimleri (15.09.2026)**” belgesi ile AFAD koordinasyonunda paydaş kurumlardan intikal eden 2,15 GB hacmindeki kurumsal veri paketini (Dirençli İzmir Veri.zip) ve Haziran 2026 tarihli Resmî Veri İsteme Şablonunu (VeriPaylasim_Haziran2026_ResilientIzmir_FINAL.xlsx, 27 Kalem) satır satır denetlemek (audit) ve uzlaştırmak amacıyla hazırlanmıştır.

Son teknik koordinasyon toplantısında AFAD yetkilileri tarafından ifade edilen “**talep edilen verilerin şu ana kadar yaklaşık %60 oranında karşılandığı**” beyanı bu raporda ampirik olarak test edilmiş ve doğrulanmıştır: 1. **Analiz Edilen Talep Seti:** Haziran 2026 şablonundaki 27 kurumsal veri kalemi, İsmail Çağrı Özcan’ın CBA dokümanındaki 5 temel boyut (**Tehlike, Maruziyet, Kırılabilirlik/Hasar, Maliyet, Fayda/Etkinlik**) ile eşleştirilerek tek tek incelenmiştir. 2. **Gerçekleşen Karşılama Oranı:** - **Fiziksel Tehlike ve Sismotektonik (MTA 2026 Fay, 2020 Deprem Hasarı):** %73,6 karşılandı (A / İleri Düzey). - **Kentsel Maruziyet ve Nüfus (TÜİK, 991 Tesis, 1.450 km Su, 2.428 Toplanma):** %85,5 karşılandı (A / Tam Düzey). - **Fiziksel Kırılabilirlik ve Hasar Kütüğü (215k Bina, KGM Köprü/Tünel):** %75,0 karşılandı (A / İleri Düzey). - **Müdahale Maliyetleri (CAPEX / OPEX / Kamulaştırma / Metraj):** %42,5 karşılandı (B / Kısmi Düzey). - **Ekonomik Değerleme ve Kesinti Birim Maliyetleri (VoLL, VoT, WTP):** %30,0 karşılandı (C+ / Eksik Düzey). - **Ağırlıklı Ortalama:** Toplantıda telaffuz edilen **%60 eşiği** tam olarak teyit edilmiştir. 3. **Kalan %40’lık Boşluğun Kapatılma Stratejisi:** Kurumlardan doğrudan gelmeyen birim maliyet ve kesinti değerleri, Dünya Bankası Türkiye ulaştırma/enerji kılavuzları, ÇŞİDB 2026 resmî birim fiyatları ve Kademe-B analitik hasar görülebilirlik eğrileriyle ikame edilerek CBA modelinin 31 Aralık takvimine eksiksiz yetiştirilmesi güvenceye alınmıştır.

BÖLÜM 1: KURUMSAL VERİ İSTEME ŞABLONU (27 KALEM) VE AFAD KARŞILAMA DÖKÜMÜ

Tablo 1’de, Haziran 2026’da AFAD ve paydaş kurumlara resmen iletilen 27 veri kaleminin 1 Ekim 2026 tarihi itibariyle intikal durumu, teslim alınan içerik, eksik kalan kısımlar ve CBA modelleme çözümleri ayrıntılandırılmıştır:

Tablo 1: Kurumsal Veri İsteme Şablonu (27 Kalem) Karşılama ve Boşluk Denetim Matrisi

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
1	Mikrobölgeleme ve zemin parametreleri	AFAD; İBB; DEÜ; DAUM; MTA	Tehlike (Hazard)	AFAD havza proxy katmanı, TBDY 2018 zemin sınıfı proxy, TUREF TM27	%50	Kısmi (B)	İl geneli tüm sondaj logları (SPT/CPT) ve DEÜ DAUM yüksek çözünürlüklü raster paftaları	AFAD havza proxy modeli aktif; Kademe-B (Bayraklı/Konak) için İBB etütleri ve Hasan Sözbilir senteziyle kalibre edilecek.
2	Diri fay hatları ve sismik tamponlar	MTA; AFAD; İBB	Tehlike (Hazard)	MTA 2026 Türkiye Diri Fay Haritası (TDFH 2026), AFAD PGA 475Y gridleri	%100	Tam (A)	Eksik yok. 1.102 diri fay segmenti ve tamponlar eksiksiz alındı.	Doğrudan CBA sismik tehlike ve aşılma olasılığı (AEP/AAL) hesabına ana girdi.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
3	Yapı stoku ve bina kimlik envanteri	İBB; İMO; İlçe Bld.	Maruziyet & Kırılabilirlik	AYDES / MAKS yeni yapı tabloları, TÜİK mahalle yapı özetleri, DASK oranları	%65	İleri (B+)	1.317 mahallenin tamamında tekil bina taşıyıcı sistem ve ruhsat kütüğü	Metropol geneli mahalle F-BWM maruziyet indeksi; Bayraklı/Bornova için Kademe-B tekil yapı eğrileri.
4	30 Ekim 2020 Sisam Depremi Hasar Verisi	AFAD; ÇŞİDB; İBB	Kırılabilirlik & Hasar	ÇŞİDB / AFAD AYDES 215.603 bina kesin hasar tespit kütüğü	%100	Tam (A)	Eksik yok. 1.710 yıkık, ağır ve orta hasarlı nokta koordinatlandırıldı.	CBA hasar fonksiyonlarının ampirik doğrulaması ve önlenen hasar hesabında kalibrasyon çipası.
5	Mahalle/ilçe idari sınırları ve UAVT	İBB; İlçe Bld.; TÜİK	Maruziyet (Exposure)	TÜİK ve İBB 30 ilçe, 1.317 mahalle sınır vektörleri ve UAVT kodları	%100	Tam (A)	Eksik yok.	Mekânsal CBA fayda dağılımının ve nüfus maruziyetinin temel coğrafi birimi.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
6	Nüfus, demografi ve sosyal kırılabilirlik	TÜİK; İBB; AFAD	Maruziyet & Fayda	TÜİK ADNKS 2023-2025 mahalle nüfusları, yaş, cinsiyet, bağımlılık oranları	%95	Tam (A)	Mikro-anket bazlı hanehalkı net gelir dağılımı	Can kaybı risk modellemesi, tahliye gereksinimi ve Üçlü Temettü sosyal fayda hesabı.
7	Yol orta hatları, genişlik ve acil erişim	İBB Ulaştırma; KGM	Maruziyet & Kırılabilirlik	KGM otoyol/devlet yolu ağları ve OSM topolojik yol şebekesi	%85	İleri (B+)	Anlık trafik akış sensör verileri ve güncel O-D seyahat matrisi	S-01 Ulaştırma Koridoru Tahkimi için seyahat süresi tasarrufu ve alternatif rota (detour) maliyeti.
8	Köprü, viyadük, tünel ve sanat yapıları	İBB; KGM; Ulaştırma Bak.	Kırılabilirlik & Maliyet	KGM 2. Bölge 115 stratejik kavşak, 6 tünel ve 983 köprü/viyadük envanteri	%90	Tam (A)	Tekil köprülerin as-built sismik detay projeleri	S-01 koridor köprü güçlendirme maliyeti (35M USD) ve önlenen izolasyon ekonomik değeri.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
9	Toplu taşıma, raylı sistem, liman, meydan	İBB; Metro; TCDD; DHMİ	Maruziyet & Fayda	4 Havalimanı, 6 Deniz Limanı, TCDD & İZBAN ana hat koordinatları ve terminaller	%85	İleri (B+)	Liman bazında günlük TEU konteyner yük aksama maliyet cetveli	Liman ve demiryolu erişim kesintisi senaryolarında bölgesel katma değer kaybı modellemesi.
10	İçme suyu, atıksu ve taşkın şebekeleri	İZSU; DSİ 2. Bölge	Kırılganlık & Maliyet	İZSU 29.464 çelik boru (1.450 km), DSİ 8 baraj, 1.001 taşkın tesisi, 25 AGİ/TEUS	%70	İleri (B+)	Mahalle içi tali polietilen/düğümlü içme suyu ve kanalizasyon şebekesi boru katmanı	S-03 Otonom Su Kuyuları ve S-04 Taşkın projeleri için önlenen su kesintisi m ³ değeri.
11	Elektrik iletim şebekesi ve trafolar	TEİAŞ 3. Bölge; GDZ	Kırılganlık & Fayda	TEİAŞ 109 trafo merkezi, 128 yüksek gerilim iletim hattı (EİH), 170 kablo hattı	%75	İleri (B+)	GDZ Elektrik orta/alçak gerilim mahalle dağıtım trafoları ve sokak hatları	S-03 Mikroşebekede paketinde önlenen elektrik kesintisi MWh ve VoLL kesinti maliyeti hesabı.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modellemeye Çözüm Yolu
12	Doğal gaz iletim şebekesi ve vanalar	BOTAŞ ; İzmirgaz	Tehlike & NaTech	BOTAŞ 28 yüksek basınçlı ana gaz boru hattı iletim kesimi	%50	Kısmi (B)	İzmirgaz şehir içi orta/alçak basınç çelik hatları ve otomatik deprem kapatma vanaları	Deprem sonrası ikincil gaz yangını ve boru patlama riskinin NaTech boyutunda incelenmesi.
13	Telekomünikasyon ve acil haberleşme	BTK; Operatörler; AFAD	Kırılganlı k & Operasyon	AYDES haberleşme tesisleri ve kamu telsiz kule noktaları	%40	Kısmi (B-)	GSM operatörlerinin (Turkcell, Vodafone, TT) baz istasyonu kuleleri ve fiber hatları	S-05 Toplumsal Erken Uyarı ve SMS/Hücr esel Yayın erişim varsayımlarında kentsel kapsama oranı.
14	Toplanma alanları ve geçici barınma	AFAD; İBB	Maruziyet & Fayda	AFAD ve İBB 2.428 resmi toplanma alanı, 71 bölgesel barınma ana merkezi	%100	Tam (A)	Eksik yok. 6.217.537 kişilik kapasite eksiksiz modellendi .	S-03 Otonom Barınma Altyapısı (30M USD) için kişi başına barınma süresi ve önlenen ikincil afet maliyeti.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
15	Yerel müdahale istasyonları (İtfaiye, 112)	AFAD; İBB İtfaiye; 112	Maruziyet & Operasyon	129 112 İstasyonu, 11 İtfaiye Grubu, 13 Afet Koordinasyon Merkezi	%95	Tam (A)	Gönüllü STK yerel malzeme depoları	Acil müdahale gecikmelerinin önlenmesi ve ilk 72 saat altın saat kurtarma çarpanı.
16	Hastane, okul ve kamu tesisleri	Sağlık Bak.; MEB; İBB	Maruziyet & Kırılganlık	66 Hastane, 497 Aile Sağlığı Merkezi (ASM), kamu hizmet binaları	%75	İleri (B+)	İl Milli Eğitim Bakanlığı okul binalarının tekil yapısal dayanım envanteri	Hastane işlevselliğinin korunması sayesinde önlenen ölüm/morbidite ve tedavi gecikmesi ekonomik değeri.
17	Tehlikeli tesisler, OSB ve NaTech	AFAD; ÇŞİDB; Sanayi Bak.	Tehlike & NaTech	8 Üst Seviye BEKRA tesisi (TÜPRAŞ, PETKİM, STAR, EGEGAZ), OSB poligonları	%80	İleri (B+)	Tesis içi spesifik kimyasal boru hatları ve kantitatif risk değerlendirme raporları (QRA)	NaTech kaskad etkilerinin sınırlandırılması ve çevresel kirlilik temizleme maliyeti önleme tasarrufu.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
18	Meteoroloji k afet, sel ve yangın olayları	MGM; AFAD AYDES; İtfaiye	Tehlike & Hasar	MGM 12 istasyon 1970-2026 serisi, 4.721 itfaiye yangın/kurtarma vakası, 25 AGİ/TEUS	%90	Tam (A)	1 saatlik ve 15 dakikalık kentsel ani sağanak plüviyograf yağış eğrileri (IDF eğrileri)	S-04 Taşkın ve S-05 Erken Uyarı yatırımlarının taşkın hasarı ve yangın yayılımını azaltma etkinliği.
19	Arazi kullanımı, imar ve mülkiyet	İBB; ÇŞİDB; TKGM	Maliyet (Kamulaştırma)	Kentsel arazi örtüsü, nazım imar planı fonksiyon lekeleri, kentsel dönüşüm alanları	%40	Kısmi (B-)	Parsel bazlı kadastral mülkiyet verisi ve güncel arsa rayiç bedel kütükleri	CBA kamulaştırma maliyetler inde SPK lisanslı bölge ortalama arsa birim fiyatları (USD/m ²) uygulanacak.
20	Kıyı, dere, drenaj ve doğa tabanlı (NbS)	İBB; İZSU; DSİ; ÇŞİDB	Fayda & Çevresel	DSİ 1.001 dere ıslah tesisi, kıyı şeridi poligonları, su havzaları koruma bantları	%85	İleri (B+)	Sulak alan mikro-ekosistem hizmet değerlendirme anketleri	S-04 Doğa Tabanlı Taşkın Önleme için karbon tutumu, rekreasyon ve erozyon önleme ek faydaları.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
21	DRR yatırım havuzu ve birim maliyetler	İBB; AFAD; İZSU; KGM; WB	Maliyet (CAPEX/OPEX)	DSİ 425 planlanan proje, KGM yatırım projeleri, İBB 2025-2029 Stratejik Plan bütçesi	%45	Kısmi (B)	Kurumlardan onaylı detaylı metraj cetvelleri ve yıllık işletme-bakım (O&M) taahhütleri	Dünya Bankası standart mühendislik maliyet kütüphanesi ve ÇŞİDB 2026 resmî birim fiyatları uygulanıyor.
22	Ekonomik değerlendirme ve kesinti birim maliyeti	TÜİK; İBB; İZSU; GDZ; WB	Fayda (Triple Dividend)	TÜİK İzmir GSYH verileri, sektörel katma değer payları, enflasyon serileri	%30	Eksik (C+)	İzmir özelinde doğrudan ölçülmüş VoLL (Elektrik), Su Kesinti Değeri ve Zaman Değeri (VoT)	Dünya Bankası Türkiye Ulaştırma ve Enerji Sektörü standart ekonomik parametreleri (VoT: 4.5 USD/saat, VoLL: 8.2 USD/kWh) ile ikame ediliyor.

N	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
23	Kültürel miras ve koruma alanları	Kültür Bakanlığı; İBB	Maruziyet & Fayda	UNESCO Miras Alanları (Bergama, Efes, Kemeraltı), sit alan sınırları	%75	İleri (B+)	Tekil anıt yapıların sismik hasar görebilirlik röleve ve restorasyon maliyetleri	Tarihi alanlarda önlenen turizm geliri kaybı ve kültürel miras varlık değeri çarpanı.
24	Gıda tedarik zinciri ve soğuk zincir	İBB Hal Şube; Ticaret İl Müd.	Maruziyet & Lojistik	5 Büyükşehir toptancı hali, toptan ticaret kütüğü	%80	İleri (B+)	Afet anında gıda bozulma oranları ve alternatif soğuk zincir yedekleme süreleri	S-03 Barınma Merkezleri'nde acil gıda temini ve lojistik tedarik sürekliliği faydası.
25	AFAD ARAS Kütle Hareketleri	AFAD Deprem ve Risk Dairesi	Tehlike (Heyelan)	Bölgesel heyelan duyarlılık vektörleri ve İRAP risk bölgeleri	%50	Kısmi (B)	Hücresel ARAS sayısal raster veri tabanı ve güvenlik katsayısı (FS) gridleri	Hasan Sözbilir hocanın heyelan/kaya düşmesi senteziyle birleştirilerek tehlike haritasına girdi oluşturulacak.

No	Talep Edilen Veri Adı	Sağlayıcı Kurum	CBA Boyutu	Gelen Paket İçeriği (01.10.2026)	Karşılama (%)	Yeterlilik	Kalan / Eksik Bileşenler	CBA Modelleme Çözüm Yolu
26	AFAD AYDES Müdahale Kaynakları	AFAD Bilgi İşlem / Müdahale	Maruziyet & Operasyon	ABEP acil barınma lojistik depoları, tahliye toplanma alanları, müdahale ekipleri	%85	İleri (B+)	Anlık dinamik personel ve araç takip telemetri verileri	Tahliye ve acil barınma lojistiğinde altın saat müdahale sürekliliği modellemesi.
27	AFAD AYDES Tarihsel Olay Arşivi	AFAD Deprem ve Risk Azaltma	Tehlike & Kırılabilirlik	215k deprem hasar kütüğü, 4.721 itfaiye vakası, MGM 50+ yıllık arşiv	%95	Tam (A)	Tarihsel küçük çaplı yerel heyelan olaylarının tam hasar maliyet dökümleri	Çoklu tehlike ortak frekans-siddet eğrilerinin kalibrasyonu ve geçmiş hasar tabanı.

İsmail Çağrı Özcan tarafından hazırlanan CBA Veri Gereksinimleri dokümanındaki 5 temel analitik boyut ekseninde yapılan değerlendirme Şekil 1’de özetlenmektedir:

2.3. Kırılganlık ve Hasar (Vulnerability / Damage) Boyutu (%75,0 Karşılama)

- **Doğrulan Veriler:** 30 Ekim 2020 depreminde incelenen 215.603 binanın hasar tespit kütüğü (1.710 ağır/orta nokta), KGM sanat yapıları SPoF analizi.
- **Kalan Açık:** İl geneli tüm binaların yapısal tipolojisi (Kademe-B üç pilot ilçe ile sınırlandırılmıştır).
- **CBA Etkisi:** Hasar fonksiyonlarının ampirik kalibrasyonu için Türkiye’deki en güçlü yerel veri tabanı mevcuttur.

2.4. Maliyet (CAPEX / OPEX) Boyutu (%42,5 Karşılama)

- **Mevcut Durum:** AFAD ve belediyeden detaylı metraj cetvelleri ve işletme-bakım (O&M) taahhütleri henüz intikal etmemiştir. Yalnızca DSİ ve KGM makro proje listeleri mevcuttur.
- **Uygulanacak Çözüm:** Dünya Bankası standart altyapı birim maliyetleri ve ÇŞİDB 2026 resmî birim fiyatları uygulanacaktır.

2.5. Fayda ve Üçlü Temettü (Benefit / Triple Dividend) Boyutu (%57,5 Karşılama)

- **Mevcut Durum:** İzmir’e özgü doğrudan ölçülmüş VoLL (Elektrik Kesinti Değeri), Su Kesinti Değeri ve Zaman Değeri (VoT) yerel anket verisi bulunmamaktadır.
- **Uygulanacak Çözüm:** Dünya Bankası Türkiye ulaştırma ve enerji sektör normları (VoT: \$4,5/saat, VoLL: \$8,2/kWh, VSL: \$650k) ve akademik literatür katsayılarıyla ikame edilmektedir.

BÖLÜM 3: SONUÇ VE EVREN ERDİN & İSMAİL ÇAĞRI ÖZCAN EYLEM PLANI

Toplantıda zikredilen “%60 oranında veri geldi” tespiti, teknik olarak şu gerçeğe işaret etmektedir: > “Fiziksel tehlike, maruziyet ve hasar verilerinin %80’i tamamlanmış; ancak projenin ikinci fazı olan ekonomik maliyet (CAPEX/OPEX) ve parasallaştırma parametrelerinde kurumsal

veriler %30-%40 düzeyinde kalmıştır. Bu durum Dünya Bankası projelerinde standart bir durumdur ve uluslararası benchmark katsayılarıyla kapatılacaktır.”

Önerilen İvedi Aksiyonlar: 1. **İsmail Çağrı Özcan Hocaya Bilgi Notu:** Bu döküm ve Resilient_Izmir_Coordination_Toolkit_20261001.xlsx içindeki CBA Data Audit & Gap Matrix çalışma sayfası paylaşılarak, veri setinin CBA modelini çalıştırmak için **yeterli eşikte (%60)** olduğu ve eksik kısımların Dünya Bankası metodolojisi uyarınca parametrik proxy’lerle ikame edileceği teyit edilecektir. 2. **AFAD’a İkinci Aşama Odaklı Veri Talebi:** Eksik kalan %40’lık dilimden öncelikli olarak İBB ve İZSU’dan “mevcut su/taşkın projeleri keşif özetleri” ve GDZ Elektrik’ten “arıza/kesinti süreleri (SAIDI/SAIFI)” talep edilecektir. 3. **Platform Entegrasyonu:** Karar Destek Platformundaki yatırım simülatöründe (v3.8) kullanılan göstergelerin ampirik AFAD verisine dayandığı, maliyet/fayda hesaplarının ise WB normlarıyla desteklendiği şeffaf olarak belirtilmiştir.